

28.5.2018

Monikulttuuriasiain neuvottelukunnan kokous

Aika 17.5. 2018 klo 17:33-19:30

Paikka Vihreiden ryhmähuone, Valtuustotalo, Espoonkatu 4

Osallistujat Luottamushenkilöjäsenet:
Rauli Virtanen, pj
Hossein Janei
Päivi Käre-Zein klo 17:44-18:46
Hanna Mutanen
Eeva Sahlman
Cristian Tudose
Ria Özberk

Kaupungin hallituksen edustaja:
Christina, Gestrin

Nuorisovaltuuston jäsen:
Salma Heib

Yhteisöjen asiantuntijajäsenet:
Marja Manninen
Heidi Zitting
Minna Lähteenmäki
Mariam Varjonen
Sirkka Wiman
Roosa Åkerlund
Stanislav Marinets

Kaupungin asiantuntijaedustajat:
Teemu Haapalehto
Katariina Lappalainen, kokouksen sihteeri

Poissa:
Monika Semtsenko
Mikko Törnqvist
Ibrahim Saylir

28.5.2018

Allekirjoitukset

Rauli Virtanen
puheenjohtaja

Katariina Lappalainen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty:

28.5.2018

Marja Manninen

28.5.2018

Asiat	Liitteet	Otsikko
1		Kokouksen avaus
2		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3		Pöytäkirjan tarkastajan valinta
4		Esityslistan hyväksyminen
5	1	Kotouttamisohjelman seurantatiedot
7		Keskustelua pienryhmissä ja keskustelujen purku
8		Muut ajankohtaiset asiat
9		Kokouksen päättäminen

28.5.2018

Asiat

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17:33.

2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Marja Manninen.

4 Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

5 Kotouttamisohjelman seurantatiedot

Maahanmuuttoasioiden päällikkö Teemu Haapalehto kävi läpi edellisen Kotouttamisohjelman seurantatietoja viimeiseltä neljältä vuodelta. Helmikuussa hyväksytyn uuden ohjelman seurantatiedot käydään läpi vuoden päästä keväällä.

Vuoden 2018 alussa Espoossa asui 44 655 vieraskielistä kaupunkilaista. Vieraskielisten osuus espoolaisista oli 16 %. Vieraskielisten osuus Espoon väestönkasvusta oli lähes 67 %. Suomen vieraskielisistä 49 % asui pääkaupunkiseudulla. Vantaalla vieraskielisten osuus kunnan väkiluvusta on korkein 17,7 %. Espoossa osuus on toiseksi korkein ja Helsinki on vertailussa kolmantena. Espoon kymmenen puhutuimman vieraan kielen vertailussa arabian kielisten osuus on kasvanut selvästi viimeisten kahden vuoden aikana ja arabia on noussut kolmanneksi puhutuimmaksi vieraaksi kieleksi Espoossa.

Tavoite siitä, että vieraskielisten osuus henkilöstöstä lähenisi vieraskielisten osuutta espoolaisista ei ole toteutunut. Ero on pikemminkin kasvanut, kun vieraskielisten osuus henkilöstössä on pysynyt kuuden prosentin tienoilla ja vieraskielisten osuus Espoon väestöstä on noussut 16 %: iin.

Tavoite monikielisten lasten ja nuorten kielitaidon ylläpitämisestä ja kehittämisestä näyttää menneen eteenpäin erityisesti esiopetuksessa. Niiden vieraskielisten lasten ja nuorten osuus, jotka osallistuvat esiopetuksen ja perusopetuksen oman

28.5.2018

äidinkielen opetukseen on selvästi noussut valtuustokauden aikana erityisesti esiopetuksen osalta.

Tavoite nuorten koulutuksellisen yhdenvertaisuuden huolehtimisesta vaatii vielä työtä. Vieraskielisten osuus Espoon lukioista valmistuvista espoolaisista nuorista on laskenut. Toisaalta viime syksynä Espoon lukioiden aloittaneista opiskelijoista 10 % oli vieraskielisiä. Luku vieraskielisten osuudesta Omnian ammattiopistosta valmistuvista on virheellinen johtuen ammatillisen koulutuksen rakenteellisista muutoksista. Oikeat luvut tullaan päivittämään esitykseen myöhemmin.

Tavoite huolehtia Espoon edusta valtion vastuulle kuuluvan kielikoulutuksen suhteen on edistynyt, vaikka parantamisen varaa on edelleen. Työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen saatavuus on parantunut selvästi valtuustokauden alun puolen vuoden jonotusajasta.

Tavoite maahanmuuttajien työllisyystilanteen paranemisesta on edennyt. Tähän on osin vaikuttanut yleinen työllisyystilanteen parantuminen. Keskeinen valmistelussa oleva uusi ponnistus tässä asiassa on maahanmuuttajien osaamiskeskuksen perustaminen Espooseen yhdessä Omnian kanssa. Tavoitteena olisi tavoittaa keskuksen kautta 500-600 maahanmuuttajaa vuosittain. Valmisteluun vaikuttaa kasvupalvelu-uudistus, johon liittyvä lakiesitys on eduskunnalla parhaillaan hyväksyttävänä.

Tavoitteessa maahanmuuttajien toimeentulokiriippuvuuden vähentämisessä on menty parempaan suuntaan. Maahanmuuttajien työllisyystilanteen selvä koheneminen näkyy toimentulotuen saajien osuuden laskuna. Myös toimeentulotuen piirissä olevien 0-17-vuotiaiden ulkomaan kansalaisten osuus on laskenut. Valtuusto on linjannut Espoo-tarinassa, että kaupunki valmistelee toimenpideohjelman lapsiperheköyhyiden vähentämiseksi.

Sijaishuoltoon ohjattujen 0-17-vuotiaiden ulkomaan kansalaisten suuri osuus verrattuna kantaväestöön herätti keskustelua. Tavoite kehittää peruspalveluja niin, että maahanmuuttajaperheiden palvelutarpeet tunnistetaan paremmin ja kohdistetaan heille tarkoituksenmukaisia ja oikea-aikaisia palveluja vaatii vielä paljon tekemistä. Espoossa on pilotoitu uudenlaista, eri rekisteriaineistoja yhdistelevää data-analyysia, joka tarjoaa uutta tietoa paremmin toimivien ehkäisevien palveluiden kehittämisen pohjaksi.

Maahanmuuttajien asunnottomuuden vähenemisen tavoite on toteutunut ja erityisesti vuoden 2017 tilanne yllättää positiivisesti.

6 Keskustelua pienryhmissä ja keskustelujen purku

Neuvottelukunta jakaantui ryhmiin keskustelemaan kotouttamisohjelman seurantatiedoista. Ryhmät keskustelivat siitä, mitkä asiat seurantiedoissa yllättivät, ilahduttivat tai muuten herättivät keskustelua. Ryhmien tuli myös miettiä, mistä asioista he toivoisivat lisätietoja sekä mitä asioita ja miten he haluaisivat neuvottelukuntana viedä eteenpäin.

28.5.2018

Ryhmiä yllättivät muun muassa lukiosta valmistuvien vieraskielisten vähäinen osuus ja toisaalta vieraskielisten lukiolaisten kasvava määrä, huostaanotettujen ulkomaalaisten lasten osuus sekä varhaiskasvatuksen toimiva kaksikielisuuden suunnitelma. Lisää tietoa kaivattiin muun muassa lukiokoulutuksen keskeyttäneistä, maahanmuuttajataustaisista vanhuksista, asuinalueiden suunnittelusta, ympärileikkauksiin liittyvästä puheeksi otosta ja tähän liittyvästä osaamisesta, maahanmuuttajataustaisten päihteiden käytöstä ja mielenterveyden kysymyksistä, uudesta Espooseen perustettavasta osaamiskeskuksesta sekä oppilaanohjauksesta yläkoulusta lukioon siirryttäessä. Neuvottelukunta kävi keskustelua toisen asteen ja korkeakoulujen osaamisesta tunnistaa maahanmuuttaneiden henkilöiden muualla hankittu koulutus. Huolta herätti tänne muualta muuttaneiden henkilöiden aiemman koulutuksen hukkaaminen, jos sitä ei osata tunnistaa ja tunnustaa nopeammin. 40 % Suomeen muuttaneista maahanmuuttajista on suorittanut korkeakoulututkinnon ennen muuttamistaan tänne.

7 Muut asiat

Sovittiin, että jatkossa kokoukset alkaisivat klo 17. Sihteeri laittaa kaikille tiedon alustavasti sovituista syksyn kokousaikataulusta muistion lähettämisen yhteydessä. Aikataulut tulevat myös kesän aikana näkyville neuvottelukunnan nettisivuille.

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19:30.